

Inbreng RWE rondetafelgesprek Energy Charter Treaty – 2 juni 2022

Met het oog op de agenda van het rondetafelgesprek komen in deze notitie twee onderwerpen aan bod:

- Waarom RWE een arbitragezaak onder het Energy Charter Treaty is gestart
- Een reactie op de drie onderwerpen die in de uitnodiging als doel van het gesprek worden genoemd

Waarom RWE een arbitragezaak onder het Energy Charter Treaty is gestart

RWE heeft een radicale verduurzamingsstrategie ingezet. RWE zet vol in op wind, zon, opslag, groene waterstof en het verduurzamen van bestaande centrales. Daarvoor investeert RWE het komende decennium €50 miljard wereldwijd. Dit leidt er toe dat wij van één van de grootste emittenten van CO₂ in Europa, naar CO₂ neutraal in 2040 gaan.

In Nederland investeert RWE onder meer in wind, zon, batterijopslag en werken we aan meerdere projecten voor groene en circulaire waterstof. RWE is vanaf de start lid van de Elektriciteitstafel van het Klimaatakkoord en actief in regionale initiatieven voor de verduurzaming van de Industrieclusters.

Wij zijn er daarom van doordrongen wat een immense opgave de energietransitie is. We begrijpen ook dat de keuze is gemaakt om kolen bij wet uit te faseren.

Wat RWE echter niet begrijpt is dat in Nederland deze Wet is aangenomen, zonder dat deze voorziet in enige vorm van compensatie.

De Eemshavencentrale is gebouwd op verzoek van de Nederlandse overheid. Begin deze eeuw had Nederland voornamelijk gascentrales. Gas was echter veel duurder dan kolen, zodat de Nederlandse elektriciteitsprijzen veel hoger waren dan die van de omringende landen. Daarnaast wilde de Nederlandse overheid – ook toen al – voorkomen dat Nederland afhankelijk zou worden van Russisch aardgas. De overheid heeft daarom RWE en andere energiebedrijven uitgenodigd kolencentrales te bouwen.

Met het bouwen van nieuwe kolencentrales konden beide wensen worden vervuld: lagere elektriciteitsprijzen en beperkte afhankelijkheid van Russisch aardgas. RWE is uiteindelijk op deze uitnodiging ingegaan en heeft de Eemshavencentrale gebouwd voor € 3,2 miljard. Dit is een ultramoderne, flexibele, zuinige en schone kolencentrale. De overheid heeft de bouw van de Eemshavencentrale goedgekeurd en vergund. De CO₂ uitstoot wordt gereguleerd doordat RWE CO₂ emissierechten moet kopen in het kader van EU ETS.

De centrale is in 2015 in bedrijf gesteld en heeft een levensduur van tenminste 40 jaar. De overheid heeft met het coalitieakkoord van 2017 al besloten dat deze centrale al in 2030 moet sluiten, als gezegd zonder dat daarvoor enige compensatie wordt geboden.

Dat betekent dat we de centrale vanaf 2030 niet meer rendabel kunnen exploiteren, en dat na slechts 15 van zijn minstens 40 jaar levensduur. Het gaat hier dus eigenlijk over een vorm van onteigening. Er wordt door de overheid eenzijdig een streep gezet door een investering van RWE

van ruim 3 miljard euro, een investering gedaan met steun en instemming van diezelfde Nederlandse overheid.

We hebben vaker geprobeerd in gesprek te gaan over mogelijke vormen van compensatie en hebben daar ook meerdere brieven over gestuurd. Helaas heeft het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat daar niet op gereageerd. Wij hebben ook altijd gezegd dat wij open staan voor een discussie over verschillende mogelijkheden van compensatie. We zouden met deze centrale een substantiële bijdrage kunnen leveren aan de leveringszekerheid en aan de klimaatdoelen, door met de inzet van duurzame biomassa en het hergebruik en de opslag van CO₂ middels CCS zelfs een negatieve CO₂ balans te realiseren. Daarmee kunnen moeilijk te verduurzamen sectoren in de economie worden gecompenseerd en kan groene CO₂ worden geleverd aan sectoren die ook in de toekomst koolstof nodig hebben in hun productieproces. Over het mogelijk maken van dit soort oplossingen gaan we graag met de overheid in gesprek.

RWE levert dus al een grote bijdrage aan de energietransitie en staat achter de doelstellingen van de Wet. Maar we hoeven en kunnen het ingrijpen in ons eigendom zonder daarvoor compensatie te ontvangen niet accepteren. Dat is de reden dat we een arbitragezaak onder het Energy Charter Treaty zijn gestart en een rechtszaak in Nederland. Voor de goede orde, wij vragen in de procedure alleen om schadevergoeding, niet om het terugdraaien of buiten werking stellen van de Wet. Wij vragen in essentie om betrouwbaar gedrag van de overheid.

Doelen van het rondetafelgesprek

In de uitnodiging voor het rondetafelgesprek worden drie onderwerpen genoemd die aan de orde komen.

In hoeverre is het ECT een probleem voor ons klimaatbeleid?

Naar de mening van RWE vormt het ECT geen probleem, maar biedt het investeringszekerheid aan bedrijven en draagt het daarmee bij aan de energietransitie in Nederland. Veranderend beleid en regelgeving vormen vaak een risicofactor voor bedrijven om in een land grootschalige investeringen te doen. Het ECT vormt een belangrijk vangnet en is daarmee van belang voor de verdere investeringen in de verduurzaming van de Nederlandse economie.

Kan modernisering de gewenste verbetering opleveren of is uitstappen beter?

RWE meent dat uitstappen ongewenst is. En een aanpassing zal alleen betrekking kunnen hebben op nieuwe, toekomstige investeringen. RWE maakt nu slechts gebruik van een door de overheid als verdragspartij bij het ECT gewenste en geaccordeerde regeling. In antwoord op de vorige vraag is aangegeven wat ons inziens het voordeel is van het ECT. Juist het ECT levert maatwerk ten aanzien van de bescherming van die zeer nodige en kostbare energie-gerelateerde investeringen tegen ingrepen of beleidswijzigingen van de overheid. We denken daarom dat het ECT juist bij uitstek een middel is om de transitie en investeringen daarin te ondersteunen en gaande te houden. Een voortzetting van het ECT is daarom niet alleen van mogelijk groot belang voor investeringen van buitenlandse ondernemingen in Nederland, maar ook voor investeringen door Nederlandse en buitenlandse bedrijven in andere landen.

Wat heeft Nederland te vrezen van de claims onder het ECT van Uniper en RWE?

Hier heeft Nederland of de Nederlandse overheid niets van te vrezen. RWE vraagt niet om het terugdraaien van de Wet of om het bijstellen van CO2 reductie-maatregelen of van klimaatdoelen. Het vraagt slechts een schadevergoeding waarin de Wet ten onrechte niet voorzagt. De arbitrageregeling onder het ECT is een bestaande procedure die open staat voor buitenlandse investeerders op het moment dat er een dispuut is met de overheid in het land waarin zij investeren. Dat is hier nu het geval. We zullen moeten afwachten wat de uitspraak wordt.